

anders dan de lezers mijne excuses aanbieden voor de afmetingen die het relaas heeft aangenomen, afmetingen, die naar ik vrees de limiet, die aan een dergelijk opstel in dit tijdschrift zou zijn te stellen, bedenkelijk hebben overschreden. Toch valt er op het gebied van „Aquarienkunde” zooals de grondige Duitscher het noemt, nog heel wat meer op te merken, doch hiervoor zou ik belangstellenden willen aanraden zich het boek van Dr. E. ZERNECKE „Leitfaden für Aquariën- und Terrarienfreunde” aan te schaffen, hetgeen zeer zeker als een van de beste werken over dit onderwerp zal mogen gelden.

Mocht het gevolg van mijn opstel wezen, dat velen zich op 't houden van een aquarium gaan toeleggen, en dat de redactie over een paar maanden met talloze waarnemingen op aquatisch gebied zal worden overstroomd, dan zal ik me ruimschoots voor mijne moeite beloond achten.

Soemberhardjo, 10 Febr. 1916.

J. SYBRANDI.

HET KONSERVEREN VAN DIEREN.

(4^e GEDEELTE).

Amphibien (Kikvorsen) worden evenals kleine reptielen behandeld, dus met het alcohol-formaline-mengsel door de anus geïnjiceerd. De dieren moeten door het inspuiten een natuurlijke ronding krijgen en mogen er niet onnatuurlijk dik uitzien. Ook mag niet zò veel ingespoten worden, dat de tong uit de bek geperst wordt.

Na 't inspuiten zijn de dieren niet dadelik in sterke alcohol te brengen, daar ze anders verschrompelen. Eerst legt men ze een dag in oude, slappe alcohol en brengt ze daarna in die van 70 % over.

Kikvorslarven bewaart men in een waterige formaline-oplossing van 3 %. Alcohol geeft voor deze dieren zeer slechte resultaten.

Vissen spuit men eveneens met het alcohol-formaline-mengsel in. Bij kleine visjes is dit niet nodig, deze legt men één nacht in oude, slappe alcohol en daarna in die van 70 %. Exemplaren langer dan 10 cm. injiceert men door de anus en steekt met de naald van daaruit tot in de spieren van de rug. Hoe groter de vis, hoe meer injecties men, door de anus, in verschillende delen van het lichaam moet maken. Zijn de dieren zò groot, dat men ook met de langste naald van de anus uit het voorste of bovenste deel van de rug niet meer kan bereiken, dan injiceert men van buiten af, door de naald schuin onder de schubben te steken en een eindweegs in het spierweefsel te prikken. Men moet niet direkt onder de huid inspuiten, daar alsdan bulten en blaren ontstaan. De vloeistof is eerst op verschillende plaatsen van de rug in te spuiten en daarna door de anus in de buikholte, totdat deze laatste goed gevuld is. Ten slotte bewaart men de vissen, na ze stuk voor stuk geëtiketteerd te hebben, in alcohol van 70 %.

De hangetiketten bindt men om het middel achter de borstvinnen.

Omtrent de verpakking van reptielen, amphibien en vissen op reis of later bij verzending willen wij nog enige opmerkingen maken.

Hebben de dieren, nadat ze met alcohol-formaline zijn geïnjiceerd, een of meer dagen in alcohol gelegen en zijn daardoor alle weefsels goed gefixeerd, dan is het niet meer zo dringend nodig, dat ze geheel onder de alcohol staan. Zolang ze maar door een vochtige alcohol-atmosfeer omgeven zijn, houden de gefixeerde dieren zich goed; uitdrogen mogen ze echter niet.

Tegen het afschaven van de huid door 't heen en weer schudden der blikken bij 't transport moet men de kleinere dieren bij partijtjes tegelijk in katoenen lappen binden. De grotere omwikkelt men met houtwol, of bij gebreke daarvan met gedroogde alang-alang, rotanbladeren, etc. In het met dieren gevulde blik giet men een kleine hoeveelheid alkohol, ongeveer $\frac{1}{10}$ van de inhoud, en sluit het blik zo goed mogelijk met een deksel. Af en toe moet weer wat alkohol bijgevoegd worden, om uitdroging te voorkomen. Is men daartoe in de gelegenheid, dan brengt men de dieren over in blikken, die dichtgesoldeerd worden. Gebruikt men daarvoor petroleumblikken, dan snijdt men daaruit de top weg, zò dat een rand van 1 cm. blijft staan; daarop wordt dan 't deksel vastgesoldeerd. Twee liter alkohol per petroleumblik is voldoende.

Men denke er echter aan, dat blikken, waarin alkohol-materiaal geborgen is, spoedig doorroesten, meestal reeds binnen 3 of 4 maanden, ook al neemt men geheel blanke blikken.

Nooit mag men dieren, die met formaline zijn ingespoten, samen met zoogdierhuiden in één en 't zelfde blik doen, daar de formaline de huiden stijf en onhandelbaar maakt.

Het konserveren van de meeste *Arthropoden* (Gelede Dieren) werd reeds behandeld in „Wenken voor Insektenverzamelaars.” ¹⁾ Alleen blijven daarvan nog te behandelen de *Crustaceen* of Schaaldieren. Men doodt en bewaart ze in alkohol van 70 %. Daar formaline soms de kalkschalen aantast, is 't niet raadzaam ze samen met materiaal te verpakken, dat met formaline behandeld werd.

Vele Krabben en Garnalen hebben de onaangename gewoonte hun scharen en poten te laten vallen als men ze in de alkohol doet. Bij Krabben kan men dit dikwijls voorkomen, door ze eerst stevig in een doekje te binden en ze alsdan in de alkohol te verdrinken; afdoende is dit middel echter niet bij alle soorten. Om de dikwijls voorkomende zelfamputatie van de scharen bij Garnalen te voorkomen is ons geen goede methode bekend. Waarschijnlijk zal men zijn doel bereiken door eerst een of ander verdovend middel toe te passen. Misschien dat een onzer lezers ons iets prakties aan de hand kan doen.

(Wordt vervolgd).

EDW. JACOBSON.

¹⁾ *Tropische Natuur* 1914 afl. 10—11—12; 1915 afl. 1—2—4—5—7—8—9—10—12.

KORTE MEDEDEELING.

Zondag 17 September a.s. 9 uur tochtje naar *Passer ikan*. Verzamelplaats eindstation stoom- of electrische tram. Dr. P. VAN OYE is bereid bij die gelegenheid een en ander mede te deelen over *plankton*.

Dezer dagen vertelde een kennis mij het volgende:

Mijn kat was ziek, wilde niet eten en vermagerde zichtbaar. Volgens mededeeling van de kokki groeide daarvoor in de kamongs een afdoende obat. Ik liet de obat halen en zoowel de zieke als een gezonde kat vlogen op de wortels van de plant aan en kauwden met zichtbaar welgevallen er op. De zieke kat was na een paar dagen genezen.

Op mijn verzoek kreeg ik enkele plantjes en het bleek te zijn de bekende *Acalypha indica*. Ik liet mijn kat de wortels ruiken en dadelijk begon ze er op te kauwen en liet zich de plant niet meer ontnemen. Ze vrat echter de wortels niet op. Kan een der lezers mij soms mededeelen, of het bovenstaande bekend is en welke stof hier zoo'n aantrekkingskracht op de kat uitoefent?

v. W.